

участі учнів малочисельних шкіл у навчальних проектах, конкурсах, фестивалях та ін., що проводяться на базі опорних шкіл чи інших навчальних закладах. У різних областях України сьогодні функціонує близько 2-х тис. освітніх округів, діяльність яких будується на засадах інтеграції та кооперації всіх суб'єктів, що входять до його (освітнього округу) складу, відповідно до чинного законодавства та Положення про освітній округ. Як свідчить аналіз практики, освітній округ забезпечує розгалужену інфраструктуру освітнього простору регіону, розширює доступ малим шкільним колективам до освітніх ресурсів, підвищує якість освітніх послуг та поліпшує умови для розвитку творчої особистості. Активне функціонування освітніх округів викликано, перш за все, демографічною ситуацією у країні, що породжує зростання малочисельності шкільних закладів, а також стимулює пошук нових підходів до взаємодії загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості на основі розгортання процесів кооперації, інтеграції, взаємодії, партнерства, забезпечує ефективне використання матеріально-технічних, кадрових, фінансових та управлінських ресурсів для забезпечення рівного доступу до якісної освіти.

Таким чином, сучасний ЗЗСО, розташований у сільській місцевості як інститут становлення та розвитку особистості, поєднує в собі різні функції: освітні, виховні, культурно-освітні, соціально-педагогічні та ін. Для повноцінного розвитку дитини в умовах сільської школи, потрібно постійно дбати про змістовне, насичене, цікаве життя кожного школяра, забезпечувати реальні умови для вибору та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій, розвитку здібностей, інтересів, талантів та інших якостей.

Список використаних джерел

1. Освіта в сільській місцевості: кризові тенденції та шляхи їх подолання : науково-практичне видання / автор-упорядник Є. В. Красняков. – К. : Парламентське видання, 2012. – 272 с.
2. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.

ГНАТИК К.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОФЕСІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ VS ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК

Входження України в соціокультурний та освітній європейський простір вимагає переформування професійної підготовки майбутніх вчителів іноземної мови [2], що є одним із завдань модернізації вищої освіти, окреслених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концептуальних засадах розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в Європейський освітній простір, у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Процеси подальшого оновлення системи вищої освіти об'єктивно спрямовані насамперед на забезпечення потреб суспільства й держави у кваліфікованих педагогах, що передбачає відповідні зміни в професійно-педагогічній підготовці, розвитку та саморозвитку особистості майбутнього педагога. Підготовка майбутніх учителів іноземної мови інколи не відповідає запитам сьогодення, позаяк у навчальному

процесі ЗВО переважає здебільшого когнітивна компонента, недостатньо акцентується на формуванні самодостатньої особистості майбутнього педагога, яка б ідентифікувала себе з обраною професією вчителя. Тоді як основною метою вищої освіти в Україні має бути забезпечення психолого-педагогічних умов для саморозвитку і самореалізації студента як суб'єкта освітнього процесу та майбутньої професійної діяльності [4]. Адже майбутня професійна діяльність – це одна з найбільш значущих сфер буття людини. Саме в ній відбувається самоактуалізація людини як індивіда, особистості, неповторної індивідуальності.

Важливим компонентом загального процесу розвитку професійної діяльності є професійне становлення особистості. Наразі, однією з центральних проблем підготовки майбутніх учителів іноземної мови є дослідження професійного потенціалу як визначальної характеристики спеціаліста, що дозволяє людині максимально виявити свої здібності й творчо опанувати професію. Професійний потенціал у структурі особистості вчителя займає центральне місце та є професійно значущою характеристикою, яка зумовлює його індивідуальну та типологічну своєрідність [2, с. 51]. Вона передбачає розуміння і внутрішнє прийняття нею цілей і завдань, переконань і поглядів. Отже, професійно-педагогічний потенціал – це якість особистості, яка характеризується стійким інтересом до професії вчителя в єдності з суспільною і пізнавальною активністю, що виявляється у прагненні та готовності відповідально виконувати свої педагогічні обов'язки та функції. Низка науковців нині актуалізують проблему пояснення педагогічного потенціалу крізь призму педагогічної спрямованості.

Відзначимо, що однією з основних характеристик педагога є його професійний потенціал, який базується, зокрема, на творчості, системі підготовки, вмінні адаптуватися до конкретних умов. Професійний потенціал педагога визначають як сукупність ув'язаних в схему природних та набутих якостей, які визначають його професійну спроможність виконувати професійні обов'язки на певному рівні, а також як базу педагогічних знань і вмінь у єдності з розвинутою здатністю педагога активно мислити, творити, діяти, втілювати свої наміри в життя та домагатися запроєктованих результатів. Педагогічний потенціал складає сукупність педагогічних знань, умінь, навичок та здатність професіонала творчо реалізовувати цілі навчання.

Окрім того, професійний потенціал педагога розуміють як систему педагогічної майстерності у професійній підготовці та діяльності педагога; як здатність ефективно діяти відповідно до чинних вимог; як цілеспрямованість; як ціннісно-мотиваційну орієнтацію на виконання професійної педагогічної діяльності [4].

Разом з тим, дослідники стверджують, що формування професійно-педагогічного потенціалу залежить від рівня сформованості професійної ідентичності майбутнього педагога. За визначенням учених, ідентичність – (лат. *Identicus* – однаковий, тотожний) – результат процесу соціальної ідентифікації, що полягає у встановленні всередині групи стійких деперсоналізованих стосунків, за яких індивідуальні властивості психологічно є менш важливими, ніж групові. Ідентичність соціальна характеризується зростанням психологічної привабливості групи і появою задоволення від перебування в ній. Соціальна діяльність групи стає

об'єктом інтересу і активності суб'єкта [3, с. 69]. Становлення ідентичності є одним із ключових моментів розвитку особистості, особливо майбутнього фахівця, характер і зміст роботи якого визначається саме особистісно-професійним контекстом.

Список використаних джерел

1. Воевода Е. В. Формирование профессиональной идентичности специалиста-международника в учебном языковом дискурсе. «Языковой дискурс в социальной практике»: Материалы международной научно-практической конференции (г. Тверь, 9-10 сент. 2008). Тверь: Наука. 2006, С. 50-55.
2. Галузева концепція розвитку неперервної педагогічної освіти: Міністерство освіти і науки України від 14.08.2013 №1176. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/ (дата звернення: 08.02.2019)
3. Галус О. М. Соціалізація особистості: сутність, концептуальні підходи у наукових теоріях, напрямках, школах. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2010. № 2. С. 69–75.
4. Гуменюк Г.В. Саморозвиток як ціннісно-сміслова детермінанта професійного становлення людини. *Актуальні проблеми психології: Збірник наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України*. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2016. Том X. Вип. 28. С. 110–120.

ГОДЛЕВСЬКА К.В.

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України, Україна

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УГОРЩИНІ

Якість вищої освіти в Угорщині забезпечується: Міністерством Людських Ресурсів (Управління з питань освіти), Угорською акредитаційною комісією вищої освіти та безпосередньо навчальними закладами.

Управління з питань освіти відіграє головну роль при створенні й реорганізації вищих навчальних закладів: воно реєструє установи, їх вид діяльності та знімає їх з обліку. При проведенні державних перевірок Управління перевіряє законність діяльності зареєстрованих вищих навчальних закладів.

Угорська акредитаційна комісія (УАК) з вищої освіти утворена у 1991 р. З 2002 р. є членом Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти (ENQUA).

Відповідно до Закону «Про вищу освіту» УАК вищої освіти застосовує у своїй роботі європейські стандарти і принципи гарантування якості освіти й виконує такі функції: визначає принципи освітньої політики в країні та стежить за їх запровадженням; надає професійну підтримку в справі реалізації програм підвищення якості освіти; підтверджує забезпечення якості освіти у діяльності навчального закладу; визначає вимоги до викладачів ВНЗ; здійснює експертну оцінку діяльності навчального закладу на його запит; спостерігає за відповідністю системи забезпечення якості освіти вимогам європейського простору вищої освіти; здійснює експертну оцінку діяльності закладу перед його ліцензуванням; провадить експертну оцінку діяльності викладачів, які призначаються на посаду; періодично

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>